

تپش سرنوشت محیط بانانی که متهم به قتل شکارچیان شدند را بررسی می‌کند

دوئل با شکارچی مسلح

محیط بان همیشه روی لبه تیغ حرکت می‌کند. هم باید با جان و تمام توانش از محدوده محیط زیستی که به او سپرده شده محافظت کند و هم بدون آسیب رساندن به شکارچیان غیرمجازی که هیچ ابایی از کشتن ندارند، دست آنان را از حریم شان کوتاه کند. در این بین، گاهی وقوع درگیری اجتناب ناپذیر است و محیط بان و شکارچی سوداگر با هم سرشاخ می‌شوند. مرز شلیک مجاز و غیرمجاز برای محیط بان آن قدر باریک است که گاهی کار همین جا به شدت گره می‌خورد و زندگی اش با شلیک گلوله و مرگ شکارچی غیرمجاز فرصت طلب با طناب دار گره می‌خورد. در تمام این سال ها کم نبوده تعداد محیط بانانی که به دلیل استفاده از اسلحه و مرگ شکارچی غیرمجاز به قصاص محکوم شده یا پس از سال ها ماندن پشت میله های زندان، ناباورانه موفق به گرفتن رضایت از خانواده مقتول شدند. در آخرین پرونده صدور حکم قصاص برای یک محیط بانانی در کرمانشاه جنجالی شد. پرونده ای که به نوعی روایت واقعی از سریال افرا بود. سریالی که به ماجرای قتل یک شکارچی به دست محیط بان پرداخت. همکاران محیط بان کرمانشاهی امیدوارند این پرونده نیز مانند سریال افرا پایانی خوش داشته باشد. این هفته سرنوشت محیط بانانی که در دوئل با شکارچیان دست به سلاح شدند را مرور کرده و حدود مجاز استفاده آنها از سلاح را بررسی کردیم.

لیلا حسین زاده

تپش

اسعد تقی زاده، رهایی از چوبه دار

«محیط بان دنا» لقبی بود که رسانه ها به اسعد تقی زاده دادند. محیط بان دنا بی که پس از هشت سال ماندن پشت میله های زندان و لحظه شماری برای اجرای حکم قصاص، سرانجام از مرگ رها شد. تقی زاده، محیط بان اداره کل محیط زیست کهگیلویه و بویر احمد بود، اما سال ۸۶ توفانی عجیب به جان زندگی اش افتاد. در آن سال او در منطقه حفاظت شده دنا با پنج شکارچی غیرمجاز درگیر شد و به سمت آنها تیراندازی کرد که یکی از آنان کشته شد. پس از هشت سال و در حالی که بسیاری از مقامات استان سعی می کردند رضایت ولی دم را جلب کنند، تلاش های آنان جواب داد و سرانجام زندگی روی خوش به تقی زاده نشان داد و ولی دم، به صورت رسمی رضایت خود را نسبت به عفو این محیط بان دنا بی اعلام کرد.

غلامحسین خالدي، بخشیده شد

تابستان ۸۹ شاید یکی از سیاه ترین روزهای زندگی غلامحسین خالدي باشد. در یکی از روزهای گرم تابستان بود که ناگهان صدای شلیک گلوله در ارتفاعات ۴۰۰۰ متری دنا پیچید. خالدي محیط بان و سه همکارش ناگهان با چهار شکارچی غیرمجاز روبه رو شدند که لاشه یک کل وحشی را با خود می کشیدند. درگیری میان آنان رخ داد و یکی از شکارچی ها ناخواسته کشته و غلامحسین به عنوان عامل شلیک بازداشت شد. خالدي در دادگاه محاکمه و به اتهام قتل به قصاص محکوم شد. وکیل او به حکم اعتراض کرد و پرونده برای بررسی بیشتر دوباره بازخوانی شد. سه بار حکم قصاص برای او صادر و هر سه بار توسط دیوان عالی کشور نقض شد. در آخرین جلسه دادگاه بود که قاضی با موافقت اولیای دم به مصالحه حکم کرد و قرار شد خالدي ۷۵۰ میلیون تومان به عنوان دیه به خانواده مقتول بپردازد. در شرایطی که خالدي در زندان یاسوج روزها و شب هایش را می شمرد و امیدش را برای مصالحه از دست می داد، مردم به کمک او آمدند و زنجیر از پای این محیط بان باز کردند.

وطن نوروزی، محکومی که بخشیده شد

«هرگز از این که محیط بان شده ام، پشیمان نیستم و محیط زیست را ترک نمی کنم. هر چند به دلیل این شغل مشقت های زیادی کشیده ام.» اینها حرف های وطن نوروزی است. یکی از محیط بانان شهرستان قیر و کارزین استان فارس که او هم به جرم قتل یک شکارچی غیرمجاز، چهار سال از عمرش را پشت میله های زندان سپری کرد. حادثه مرداد ۹۳ رخ داد. زمانی که او و همکارانش متوجه حضور تعدادی شکارچی غیرقانونی در منطقه شدند و در آن یک شکارچی ناخواسته کشته شد، وطن دستگیر شد و به جرم قتل پشت میله های زندان افتاد اما سرانجام با کمک خیران و فعالان و البته حمایت سازمان حفاظت محیط زیست ۱۲ تیر ۹۷ از قصاص رها شد.

علی افضلی، حکم؛ قصاص

علی افضلی، محیط بان کرمانی بود که سال ۹۸ سرنوشتش با چوبه دار گره خورد و قصاص شد. این نخستین بار بود که یک محیط بان در کشور قصاص می شد و بسیاری از مردم و رسانه ها با شنیدن خبر قصاص در بهت و شوک عجیبی فرو رفتند. افضلی ۱۸ سال سابقه کار در محیط زیست کرمان داشت اما سال ۸۹ به دلیل قتل جوانی که گفته می شد شکارچی بوده، به زندان رفت. براساس شواهد، حادثه خارج از شیفت کاری و محدوده محیط بانی رخ داد و افضلی در درگیری با مقتول از سلاح گرم استفاده کرد. قاضی پرونده، قتل را از نوع عمد تشخیص داد و افضلی را به قصاص محکوم کرد. او ۱۰ سال تمام در زندان ماند و در طی این مدت بسیاری از مسؤولان استان کرمان و مردم محلی با خانواده مقتول صحبت و طلب بخشش کردند. حتی قرار شد مبلغی ده برابر دیه به آنها پرداخت شود اما حرف خانواده یک کلام بود، قصاص. تلاش ها برای نجات جان افضلی تا لحظه های آخر هم ادامه داشت و حتی شب اجرای حکم هم برخی مسؤولان از خانواده مقتول طلب بخشش کردند اما باز هم حاضر به رضایت نشدند و افضلی به عنوان اولین محیط بان قصاص شد.

سعید مومیوند، آزادی موقت با وثیقه پنج میلیاردی

سعید مومیوند محیط بان همدانی به دلیل شلیک به یک شکارچی غیرمجاز به قصاص محکوم شد اما خوش شانس بود که حکمش در دیوان عالی کشور نقض و زندگی به او لبخند دوباره زد. ۲۰ آذر سال ۹۵ بود که مومیوند هنگام گشتزنی در منطقه حفاظت شده نشر در همدان با چند شکارچی غیرقانونی مواجه شد. آنها سوار بر خودروی پیکان قصد شکار داشتند که با نهیب ایست محیط بانان مواجه و خودرو را متوقف کردند. محیط بانان مشغول بازرسی بودند که یکی از شکارچیان تصمیم گرفت فرار کند. مومیوند به او ایست داد اما شکارچی به هر قیمتی که بود می خواست فرار کند. مومیوند تلاش کرد با تیراندازی هوایی او را متوقف کند اما به دلیل سطح ناهموار زمین تعادلش را از دست داد و گلوله اش ناخواسته به شکارچی اصابت کرد. محیط بان او را سوار بر خودروی محیط بانی به مرکز درمانی برد. ظاهر ماجرا نشان می داد او بهبود پیدا می کند اما ناگهان ورق برگشت و او پس از ۱۷ روز، روی تخت بیمارستان جانش را از دست داد. مومیوند دستگیر و پس از محاکمه به قصاص محکوم شد اما حکم او توسط قضاات عالی رتبه دیوان عالی کشور رد و پرونده برای بررسی مجدد به دادگاه کیفری یک استان همدان ارسال شد. او برای دومین بار محاکمه شد و خانواده مقتول همچنان اصرار به قصاص او داشتند. دومین حکم قصاص هم برای او صادر شد اما تقدیر او را خداوند به شکل دیگری رقم زده بود. حکم قصاص او توسط دیوان عالی کشور باز هم رد و سال گذشته و با وثیقه پنج میلیاردی به طور موقت از زندان آزاد شد.

که

«محیط بان دنا» لقبی بود که رسانه ها به اسعد تقی زاده دادند. محیط بان دنا بی که پس از هشت سال ماندن پشت میله های زندان و لحظه شماری برای اجرای حکم اعدام، سرانجام با رضایت اولیای دم از قصاص رها شد

و